

ŽUPNIJA SV. MARTINA NA IGU MED PRETEKLOSTJO IN DANAŠNJIM UTRIPOM

Od sanj k resničnosti

Zgodovina starodavne in izjemne ustanove, to je župnije, je obširno in natančno popisana. Toda nobena zgodovina ne bo mogla nikoli do kraja razodeči, kaj je dejansko pomenilo to neprekinjeno kapilarno »varušvo«. Cerkve skozi stoletja med ljudmi in za ljudi, od zadnjih do prvih na družbeni lestvici. H koliko dobremu so doprinesla, od koliko slabega so odvrnila stoletja molitve, askeze, pokore, žrtvovanja iz ljubezni do Boga vseh katoličanov! Razkrita bo šele ob poslednjem izračunu. Če

torej vstopamo v naše župnije, predstavljamo njihov življenjski utrip, odstiramo le košček neizmernega bogastva, ki ga nosijo v sebi, na ogled postavljamo, kar je v danem trenutku najbolj vidno in očitno. Še posebej, če gre za župnijo, ki je ena najstarejših na Slovenskem, in jo zaznamujejo številna zelo stara svetišča, to je Ig v osrčju Ljubljanskega barja. Šli smo po sledih njene bogate zgodovine in po poteh sedanjega časa.

Pisatelj Janez Jalen je nekoč zapisal, da je vsa slovenska zemlja tako lepa, da človek kar ne ve, kje bi se ustavil z mislijo, vendar mu je bil svet pod Stolom, na Rodinah zmeraj najljubši. Iz njega je zrasel. Ko pa je kot kaplan služboval v Trnovem, kot bolniški kurat v bolnišnici na Studencu in kot župnik v Notranjih Goricah, se mu je sprva zgolj »mokrotna ravnina«, Ljubljansko barje, začela kazati v povsem drugačni luči. Barje ga je svojimi lepotami in posebnostmi privezovalo nase. Začel je gledati v njegovo davnino. Skrben pregled zgodovinskega gradiva mu je dal osnovo za pisanje najobsežnejšega proznega dela, trilogije Bobri. Izšla je v letih 1942/43. Z njo je oživil arhaično življenje rodovne skupnosti mostiščarjev, ki je živela na Barju pred 6000 leti. Knjigo mladi še danes zelo radi berejo. Nam pa je služila kot izhodišče in kažipot za sprehod po ižanski župniji, neločljivo povezani in navezani na Barje.

Sanje

Že Jalen pove, da so kolišča obstajala več kakor tisoč let. Preminila so pred letom 1000 pr. Kr. Takrat tujci že tovorijo prodajno blago na velikih ladjah. Tri, štiri stoletja pr. Kr. preženejo prekupčevalce Kelti. Jezero se začne zaraščati v močvirje. Rimljani močvirje deloma izsušijo, čez Barje gradijo ceste. Po Rimljanih se spet zamočvirijo. Znova ga začnejo osuševati šele za časa Marije Terezije. V Jalnovem času pa je že kazalo, da se bo spremenilo v rodovitno zemljo. »O, kako bi se v miru božjem ob pesmi škrlatencev spočilo oko sredi valujočih žit,« je pisatelj vzkliknil iz vsega srca.

Toda tudi Ižanci imajo svoje sanje. Opirajo se na trditev Alfonza Müllnerja v knjigi Emona iz leta 1879, da je bila na področju Iga ali v njegovi bližnji okolici rimska Emona. Vendar to doslej ni bilo potrjeno. Pač pa je tu stala rimska vojaška postojanka, saj je tod tekla vaška ali vicinalna cesta, ki je povezovala notranjost ozemlja s Trstom. Najdenih pa je bilo preko sto rimskih nagrobnih spomenikov. Posebej zanimiv je v živo skalo vklesan spomenik (grob) iz 1. stoletja po Kr., imenovan Stari dedec, ki leži med Stajami in Kotom.

Trinajst ižanskih cerkva, dvanajst podružničnih in župnijska, kapela vstalega Zveličarja, pa je vidno in zgovorno znamenje krščanstva, oznanjenega v teh krajih že v dobi Rimljanov, sprejetega med novo naseljenimi Slovenci pa morda že v prvih stoletjih pokristjanjevanja. Krščanska svetišča niso samo njegovi zunanji, marveč tudi notranji svetilniki.

Njihovo prenavljanje oz. obnavljanje prepričljivo dokazuje živo in stalno vernost ter željo prednikov in sodobnikov, da bi imeli dostojen prostor za bogoslužno in molitveno zbiranje in češčenje ter da bi tu našli navdih in moč za vsakdanje življenje in delo. Nastala so na krajih, ki so bili že pred tem posebno sveti tedanjemu prebivalstvu, ali pa zgolj nakazujejo stalno poseljenost ižanskega območja. To so potrdila tudi arheološka izkopavanja, ki so se izvedla prav na podlagi ljudskega izročila o domnevnih 'britofih' pri cerkvah.

Krščanska oljenka

Glede na patrocinij in najdbe v naselju in okolici bi župnijsko cerkev **sv. Martina na Igu** mogli datirati že v 10. stoletje. Ob njej je bilo odkrito rimsko zidovje, okrog današnjega pokopališča in v smeri proti Staji pa rimsko pokopališče. V prezbitoriju cerkve je tako imenovani Mitrov spomenik brez napisu. V jugovzhodni vogal cerkve je vžidan rimski nagrobni spomenik. Vzidanih je bilo še več spomenikov, vendar so jih odkopali in nekaj prepeljali v Ljubljano (vzidani na ljubljanski stolnici), drugi so v zbirki ižanskega lapidarija v cerkvi **sv. Mihaela v Iški vasi**. Tu so odkrili (leta 1985) najzanimivejšo najdbo: tri zgodnjereimske žgane grobove (od 1. do 4. stoletja po Kr.). Nekaj lončene, zlasti pa oljenka, simbol krščanstva, dokazuje, da je Kristusova vera prišla v naše kraje že v drugi polovici 4. stoletja in poskušala spreobrniti trdožive poganske domačine. Podružnična romanska cerkva **sv. Križa v Iški vasi** je v dobršni meri sezidana iz ruševin tukajšnje rimske nekropole. Cerkev **sv. Mohorja in Fortunata v Mateni** ima domnevno romansko zasnovo, zagotovo pa zgodnjegotsko. V severozahodni vogal je bil vžidan rimski nagrobnik z delfinom. Leta 1978 pa je bil odkrit naplavljeni košček koliščarske lončenine. Zanimiv je tudi izkopen prazgodovinski košček iz halštatske dobe. Zdajšnji cerkvi **sv. Gregorja na Dobravici** in **sv. Simona in Juda Tadeja na Pijavi Gorici** sta vsaj iz 15. stoletja. Na vzvišenem kraju grajskega pobočja v gozdu **nad Igom** je stala mala cerkva **sv. Jurija**, nekdanja kapela bližnjega gradu, last grofov Speinheimov, Engelschausov, kasneje grofov Auerspergov. Danes nanjo spominjajo le še razvaline. Njene korenine segajo v romaniko. Prvotni ladji cerkve **sv. Urha na Kremenici** je bil proti koncu gotike prizidan prezbitorij. Vsaj v začetku rimske zasedbe je kraju dajala poseben poudarek prometna povezava. Ohranjeno romansko okence na za-

hodnem delu južne stene cerkvene ladje **sv. Ruperta na Sarskem** priča o njeni starosti in izvoru. Cerkev **sv. Nikolaja na Visokem** se ponaša s freskami Janeza Ljubljanskega. Cerkev **sv. Lenarta na Gornjem Igu** se prvič omenja leta 1498.

Župnijska kronika

Zgodovino župnije v današnjem času sistematsko proučuje Martin Hostnik. Doslej je izdal osem brošur, ki popisujejo nastanek in razvoj posameznih cerkva in naselij, ter objavil o tem številne prispevke v lokalnih medijih. Ob 300-letnici župnijske cerkve (leta 2011) pa naj bi izšla kronika, ki bi zaobjela župnijo v celoti. Za prispevek pri ohranjanju kulturne dediščine je leta 2006 prejel občinsko priznanje.

MARTIN HOSTNIK, zgodovinar: Prvotno

je celotno podkrimsko območje pripadalo šentpetrski pražupniji, ki je bila po vsej verjetnosti izoblikovana v drugi polovici 10. stoletja. Pod šentpetrski zvon je spadal tudi leta 1291

ustanovljeni vikariat na Igu, ki se pojavlja že v seznamu papeških desetih oglejskega patriarha iz leta 1296. Cerkev se omenja sredi 14. stoletja (1342), Ig kot samostojna župnija pa prvič šele leta 1363. Leta 1444 je cesar Friderik III. novoustanovljenemu cistercijskemu samostanu Sv. Trojice v dunajskem Novem mestu pridružil celotno šentpetrsko pražupnijo. Ob ustanovitvi ljubljanske škofije leta 1461/62, sta bili novi škofiji dodeljeni šentpetrska in šentviška župnija z vsem vikariati. V času jožefinskih reform se od ižanske župnije leta 1787 odcepila Golo (župnija 1887) in Želimlje (župnija 1897). Nekatere podružnice je prevzela župnija Presejše. V začetku 20. stoletja (1904) pa se je od ižanske župnije osamosvojila župnija Tomišelj. Do novih prizadevanj za spremembo cerkvene organizacije na Ižanskem pride tik pred drugo svetovno vojno. Druga svetovna vojna je v župniji pustila globoke rane, saj so bile porušene ali močno poškodovane kar štiri podružnične cerkve.

Prihod salezijancev

Salezijanci so prišli na Ig leta 1971, po smrti župnika Antona Berganta. Že pred tem so mu velikokrat priskočili na pomoč iz Želimelj. Župnijo so sprejeli zaradi bližine svojih postojank (Rakovnik, Rudnik in Želimlje). Ob prihodu je bila živa, obisk velik. V slabem stanju je bilo žu-

pnišče, gospodarsko poslopje in podružnice. Prvi župnik je bil Stanko Rebec (nekaj mesecev). Sledili so mu Egidij Dolinar (trinajst let), Janez Poprijan (dve leti), Ciril Zajec (tri leta), prof. dr. Anton Košir (šest let), Peter Štumpf (tri leta) in Janko Ivančič (eno leto). Že deveto leto je sedaj za župnika Jože Pozdrec. Od nedavna soupravlja tudi župnijo Golo. Člani salezijanske skupnosti so še prof. Anton Košir, oskrbnik Marijinega svetišča na Kureščku, Feliks Golob, odgovoren za župnijo Tomišelj, in kaplan Janez Žerovnik. V vsem tem času se je zamenjalo šestnajst kaplanov. Prihajali pa so tudi bogoslovci z Rakovnika, da so poučevali verouk.

Don Boskova karizma

Župnijo so salezijanci še bolj razgibali. »Delamo v duhu svojega ustanovitelja, sv. Janeza Boska. Drugače ne moremo,« pove župnik Pozdrec. Župnijska statistika za leto 2007 govori: od 4670 faranov (3500 katoličanov) so imeli 600 nedeljnikov, 45 krstov, 24 prvih obhajil, 70 birmancev, 7 porok, 22 pogrebov. Utrip župnije oblikujejo številna mala občestva. Vrstijo se žegnanja, že četrto leto so obhajali poseben praznik: dan župnije. Organizirajo birmanske duhovne vikende, enotedenske počitnice za otroke in mladino, dan hvalečnosti (salezijanke), oratorij in romanja, izdajajo župnijski list in imajo svojo spletno stran. Leta 2005 je bil na Kureščku prvi duhovni seminar. Udeležilo se ga je 8000 ljudi. Vseskozi izvajajo obnovitvena dela na cerkvah, župnišču in drugih cerkvenih objektih.

»V glavnem dajo pobudo in jih opravijo farani. Le predlagam ali pa izberejo sami odgovornega. Ta v nadaljevanju poskrbi, da se dela izpeljejo, tudi po finančni plati,« razodene svoj način dela župnik Pozdrec. Zdaj obnavljajo cerkev v Dobravici, čaka pa jih še obnova cerkve v Mateni in župnijske na Igu.

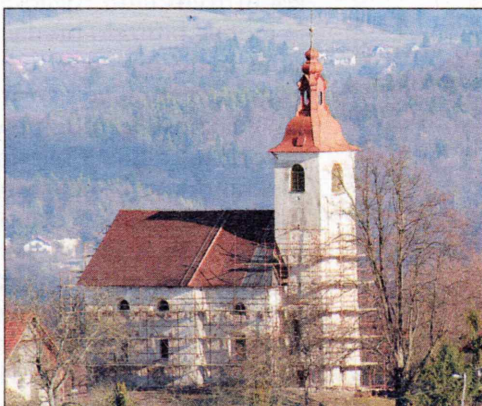
ANTON BALANT, ključar: Čez tri leta

bomo na Igu praznovali 300-letnico farne cerkve. Sedanja cerkev ni prva na Igu. Leta 1991 smo praznovali 700-letnico župnije, kar pomeni, da je bila tu tudi cerkev. Vsi naši predniki so imeli isti cilj: priti pred božje obličje in za ta cilj vzgojiti tudi svoje otroke, vnuke ... Istega imamo tudi danes! Veliko in lepo cerkveno stavb načena zob časa, čeprav je trdno grajena. Potrebna so večja obnovitvena dela. Če nam bo to uspelo, bomo bliže cilju. Obnova cerkve

Cerkve Kraljice miru na Kureščku

Obnova cerkve sv. Gregorja na Dobravici

Cerkve sv. Lenarta na Gornjem Igu

Sv. Rupert na Sarskem

Sv. Urh na Kremenici

300 let župniške cerkve sv. Martina na Igu

je zame dolžnost in odgovornost, kaj bomo zapustili prihodnjim generacijam. S tem da ne pozabimo, da zob časa najbolj grize tam, kjer je najmekkejša: mlada srca! To je tisto področje, ki zahteva največje napore za usmeritev k pravemu cilju.

MIRA GANTAR, organistinja: Mešani

cerkveni pevski zbor spremlja bogoslužje ves čas obstoja naše župnije. Zamenjali so se mnogi organisti in tudi pevci. Leta 1977 sem prevzela službo organista, zbor pa je učil tedanji župnik Egidij Dolinar. Po njegovem odhodu so mi pomagali tudi duhovniki, ki so službovali pri nas in se razumeli na glasbo. Idealno sestavo je imel naš pevski zbor v času, ko nas je kmalu po izvolitvi za nadškofa obiskal dr. Franc Rode. Pred nekaj leti je prevzel vodstvo zbora Igor Kovačič, ki bo kmalu končal orglarsko šolo. Za nas pevce pravijo, da dvakrat molimo. Petje pa ima še tretjo razsežnost, je tudi oblika druženja.

Preklopi sanje na dejanje

Še poseben salezijanski način dela je oratorij, program za otroke. V Slovenijo je prišel s salezijanci leta 1901. Po drugi svetovni vojni je zamrl. Znova so ga začeli uvajati leta 1988. Tudi na Igu. Lanskoletni oratorijski dnevi – kot domala po vsej Sloveniji – so se z naslovom *Preklopi sanje na dejanje!* navdihovali prav

Kaplan J. Žerovnik z animatorji – oratorij 2007 (foto: arhiv župnije Ig)

ob Jalnovi knjigi Bobri. Njegovo delo – *sanje* – je dobilo nove razsežnosti. Kakor glavni junak zgodbe Ostorogi Jelen so bili tudi mladi povabljeni, da sanjajo svoje življenje in se hkrati trudijo sanje uresničevati v vsakdanjem življenju. Oratorija se je udeležilo šestinšestdeset otrok. Vodili so ga animatorji in kaplan Janez, ki je sicer zadolžen za skupino animatorjev in mladinske dejavnosti.

Troje pobožnosti

»Salezijanci smo namreč še posebej usmerjeni k mladini. Na don Boskov, človeški način pristopamo do njih,« nadaljuje zavzeto iški župnik. »Poleg rednega verouka jih vključujemo v različne skupine. Poudarek je na igrah, športnih, gledaliških in pevskih dejavnostih. Imamo močna zbora, mladinskega in odraslega. Miklavževanje organiziramo od leta

1972. Mladi se udeležujejo tudi kot birmanski animatorji, animatorji – ministranti. Vzgoja animatorjev, vzgojiteljev, ki nato prevzemajo skrb za življenje in delo v raznih skupinah, je naša posebna naloga. Še kasneje, ko odrastejo, ostanejo v stiku z župnijo, sodelujejo. Zakonska skupina je izšla ravno iz animatorskih vrst. Tudi če se poročijo drugje, se tam vključujejo, poglobljajo vero.«

MARJANA JAMNIK, zakonska skupina:

Od leta 1992 v župniji deluje zakonska skupina, ki jo sestavlja šest parov. Na srečanjih se pogovarjamo o družinskih, svetopisemskih, liturgičnih temah. Lani se je v okviru gibanja Družina in življenje začela sestajati še ena zakonska skupina, ki jo sestavljajo štirje mlajši zakonski pari. Njihova letošnja tema je: »Izboljšajva najin pogovor«. Dvakrat letno se člani obeh zakonskih skupin srečamo pri molitvenih urah ob celodnevem češčenju na veliko soboto in na soboto pred farim žegnanjem. Sodelujemo tudi pri srečanju zakonskih jubilarcev.

Mladinskega centra še nimajo. Veroučenci se po pouku zbirajo v posebni sobi v župnišču. Prihajajo tudi drugi otroci, od drugod, druge vere, in se igrajo z našimi na dvorišču. Župniji je bil vrnjen nekdanji narodni katoliški dom, ki je v zelo slabem stanju. Sedaj se odločajo, ali bi mladinski center zgradili na mestu gospodarskega poslopja ali bi obnovili omenjeni dom.

Vseeno je čutiti, da je mladinska pastoral v krizi. Opazen je velikanski upad obiska maše. Včasih se zdi, kot da hočejo načrtno odpeljati ljudi od Cerkve. »Salezijanci imamo zaradi don Boskove dediščine več možnosti, toda negativni vplivi liberalizma in medijev so močnejši. Mladi jim velikokrat podležejo. A se potem nemalokrat spet vrnejo. Ko se malo umirijo, ko začnejo živeti zakonsko življenje, pridejo nazaj, se približajo. Vsekakor pa iščejo.«

Nedavno tega je bil župnik Jože na misijonu v Medani. »Ker nimajo župnika, čutijo, da jim nekaj manjka. Ni osrednje duhovne podobe znotraj župnije,« je povedal svoje doživljaje, kako pomembna je navzočnost duhovnika. »Kdo je potemtakem duhovnik, kaj je njegova glavna naloga?« smo ga vprašali. »Duhovnik naj bi skušal res oznanjati, temeljito pripravljati verne na zakramente, nikakor pa jim vsiljevati duhovnosti, kakor jo sam živi,« je bil njegov odgovor. In preudarno nadaljeval: »Lahko je navdušiti za trenutno stvar, vendar pomembnejše je to, kar je že poudarjal sv. Janez Bosko pri delu z mladimi: vzgajati jih v pobožnosti do spovedi, evharistije in Marije. Trije mladi svetniki, Dominik Savio, Franček Besucco in Mihec Magone so zrasli prav iz tega. Novo razsežnost pri oblikovanju mladine pri nas pa ponuja tudi hitro se razvijajoče duhovno središče na Kureščku. Naši mladi vsako leto pomagajo pri izpeljavi duhovnih seminarjev na njem. Doživeli so trenutke, ki so spremenili njihovo življenje.«

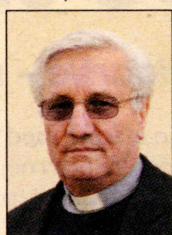
Obnovljeno znamenje

Tako nas je popeljal do Kureščka z božjepotno Marijo cerkvijo. Stopili smo v svetišče, pričlo nemirnih časov, znamenje molitve in iskanja prepotrebnega miru za ranjena srca.

Prvi sledovi nastanka cerkve Marije, Kraljice miru segajo v nemirne čase turških vpadov. Sedanje cerkev so zgradili v 18. stoletju, tu je bil sedež za vso Kranjsko bratovščino Marije, Kraljice miru. Zaradi velikih množic, ki so prihajale na shode, so postavili ob cerkvi, za prezbiterijem odprto lopo in oltar. Za oskrbo romarjev je bil nastavljen poseben duhovnik, ki je stanoval v hiši pod cerkvijo. Po smrti zadnjega so leta 1936 prevzeli skrb za cerkev salezijanci z Rakovnika. Med najpomembnejšimi romanji na Kurešček je bilo veliko romanje prvega septembra 1940. Skupaj z ljubljanskim

Znamenja časov

JOŽE POZDEREC, župnik

Sv. Janez Bosko je svojo vzgojo gradil na ljubeznivosti, razumu in veri. V pomoč so mu bili osebna odgovornost, vprašanje večne sreče, greh, odpuščanje in vse tiste zdrave in konkretne stvari, ki jih je krščanska tradicija ohranjala in prenašala iz rod v rod. Upo-

rabil je vse, kar mu je vera ponujala, spoštoval vse, kar je človeško zdravo pri vzgojitelju in gojencu, primerno okolje za kaj takega pa je odkril v vzgojni družini. Pot svetosti zanj ni bila težka: dosežemo jo lahko že z vajo v krepostih in z vestnim izpolnjevanjem lastnih dolžnosti. Njegova svetost in svetost gojencev se je uresničevala v delu, v dejavni ljubezni in v trajni povezanosti z Bogom, ki jo je potrebno vzdrževati z molitvijo. V svojem delu je posnemal Kristusa, njegovo zavzeto in dejavno ljubezen v korist malih, ubožnih in zapuščenih, posebej mladih. Ljubezen je bila prva in zadnja beseda v njegovi vzgoji. Ljubezen, ki je potrpežljiva in vse opraviči, vse upa, vse prenaša. Don Boskova ljubezen ostaja in se razdaja tudi danes po njegovih duhovnih sinovih in drugih njihovih sodelavcih.

prof. dr. ANTON KOŠIR, rektor svetišča na Kureščku

Kurešček spada med bisere slovenske pokrajine. Kamor koli se ozremo, se nam odpre prijeten pogled na valovito deželo: pesem gozdov in travnikov, gričev in dolin, naselij in samotnih hiš, cerkva in gradov... Kurešček je tudi pomnik naše razburkane

zgodovine. O tem govori že samo ime kraja (kuriti ob nevarnostih) in dolga zgodovina cerkve Marije Kraljice miru. Težko bi našli kje svetišče, kjer se je toliko molilo za mir, pa je kljub temu sovražstvo za dolga desetletja pregnalo Marijo s tega kraja, cerkev pa spremenilo v ruševine. Kurešček je postal znamenje novih časov. Kakor je Marija na svatbi v Kani Galilejski opazila zadrego novoporočencev, tako je tudi nas opozarjala na nevarnost že v času turških vpadov, sredi strahot druge svetovne vojne in povojnega sovražstva, ki naj bi slovenski narod dokončno razdvojilo. Prav v trenutku, ko so hotele temne sile dokončno zasužnjiti Slovenijo, so tisoči v veri zaslišali Marijino obljubo, da se bo vrnila in še naprej »delila mir«. Ljubezen, porojena iz vere, je dvignila cerkev iz ruševin, Marija se je znova lahko vrnila na svoj hrib. S Kraljico miru se je začela slovenska pomlad. Obnovljena cerkev na Kureščku je spomenik hvaležnosti za čudežno rešitev v vojni za Slovenijo leta 1991 in za dar samostojne, demokratične države. Kurešček pa je tudi kraj prebojne napovedi in opozorila (1992): »Nad jugom se zbirajo grozeči oblaki. Sloveniji ne preti več vojna nevarnost, pač pa vanjo vdira nevarna du-

hovna tema /.../ škodovati krščanstvu in prevzeti državno oblast – to je njen glavni cilj.« Resničnost in resnost opozorila doživljamo veliko bolj, kot si je takrat kdor koli lahko predstavljal.

ALENKA JERAJ, poslanka v DZ

Imam energijo in veselje za delo, saj verjamem, da delam nekaj dobrega, da stvari spreminjam na bolje, in sicer na takem mestu, kjer lahko bistveno več naredim, kot bi mogla kje drugje. Sliši se malce idealistično, ampak podoben optimizem in ener-

gijo opažam tudi med nekaterimi drugimi kolegicami in kolegi. In kakšna je razlika med nami in tistimi, ki niso kristjani, oziroma tistimi, ki zase pravijo, da so ateisti? Ne bi bilo prav, če bi kar posplošno rekli, da smo poslanci – kristjani bolj strpni in razumevajoči. Tudi ne bi bilo prav, če bi rekli, da so vsi tisti, ki se deklarirajo za ateiste, nestrpni in se ne trudijo za občečloveške vrednote. Od človekovega značaja pa tudi od odločitve posameznika je odvisno, ali na stvari gleda s pozitivne ali negativne strani. V tem se razlikujemo. Če si pozitiven, boš v vsem našel dobre strani, ne boš zagrenjen, če se ne bo vse dalo narediti takoj in če boš zato naredil en korak namesto petih. Verjel boš, da boš naredil tudi naslednje korake. In ko se vprašam, od kje ves optimizem in vsa energija, pozitiven pogled na ljudi in stvari okoli mene, ugotavljam, da meni vse to prinaša vera. Tisti, ki mi prislunne vsak večer, ko se zahvalim za minuli dan, tudi za skrb, da znam tudi skozi oblake videti sonce.

SAŠA EINSIEDLER, podjetnica

Včasih komaj verjamem, kako zelo drugačna sem. Ne od drugih ljudi, drugačna od same sebe. Svoje življenje ločim na dva dela: pred srečanjem z Jezusom in po njem. Pravim si kar stara in nova Saša. Stara Saša pravzaprav ni hotela biti ženska. Ni hotela biti nežna,

mila, ljubeča ... Saj ne, da to v resnici nisem bila, le HOTELA NISEM biti. Ker mora ženska v vsem tekMOVATI in biti boljša od moških, ker mora ženska nositi hlače, opravljati vsakršna dela, tudi težaka, si ne sme dovoliti biti občutljiva, nemočna ... Oh, kako težko je življenje, če ti srce govori eno, ti pa vztrajaš pri drugem! Potem je prišel Jezus. In mi razklenil roke in srce ter me z Besedo učil, kakšna je prava ženska, prava mamica, žena. Ne tekmuje z možem, ampak mu pomaga, je ljubeča, je nežna in mila, pa vendar zna biti odločna. Je steber, pa vendar zna dati veljavo in priznanje možu. Je ženska! Jezus me še vedno uči, vsak dan, vsak korak moje poti. Ker se učenje nikoli ne neha. In če se le odpremo in dovolimo božji moči, da deluje v nas, nas pregnete in nas dela nove. Boljše!

škofom Gregorijem Rožmanom so prosili za mir in slovesno obljubili, da bodo vsako leto romali sem. Vojne in povojne razmere so to preprečile. Septembra 1944 je granata iz nemškega topa poškodovala streho. Kljub kasnejšemu prizadevanju župnika Ronka iz Roba je po vojni niso smeli popraviti. Načele in uničile so jo zime, viharji in požigi. Nekaj preostale opreme in kip Kraljice miru so verni še pravočasno rešili. V času, ko je na Slovenskem postala aktualna narodna sprava, se je zanimanje za Kurešček prebudilo. Od pomladi 1990 je na njem duhovno gibanje Prenova v Duhu začelo organizirati molitve s tem namenom. Iz ruševin nekdanje cerkve pa se je po prizadevnih rokah domačinov in romarjev leta 1992 spet dvignila Marijina cerkva ali edina cerkev na Slovenskem, posvečena Kraljici miru. Sedaj so

tu v glavnem shodi Marijinih čistilcev iz vse Slovenije, med njimi so tudi člani Prenove v Duhu in drugih duhovnih gibanj ali molitvenih zvez za duhovne poklice.

Stoletna izžanska župnija tako in drugače ostaja še naprej mladostna in živa. Z mnogimi izzivi in načrti, med katerimi je še zlasti vzgoja animatorjev in sodelavcev za različne skupine, ustanovitev več zakonskih, molitvenih, bibličnih in drugih skupin. Ker bo predvidoma v župniji čez petnajst let že deset tisoč prebivalcev, se sprašujejo, koliko bo katoličanov. »Odvisno od zastavljene evangelizacije,« upa nadvse prizadevni in neutrudni izžanski župnik Pozderc, ki skupaj s sobraty, dejavnimi laiki in vsemi ljudmi dobre volje že sedaj uspešno prižiga in ohranja plamen krščanske oljenke.

Besedilo in fotografije: JOŽE POTRPIN

Sv. Mohor in Fortunat v Mateni

Sv. Jedert v Iški

Sv. Mihael v Iški vasi

Sv. Križ v Iški vasi

Sv. Simon in Juda Tadej na Pijavi Gorici

Kapela v Iški